

ZAMONAVIY MODELLARNI YARATISHDA SIFAT VA TALABNING O'RNINI TO'G'RI TASHKIL ETISH

Z.R.Kenjayeve

Farg'ona viloyati Oltiariq tumani

2-son kasb-hunar maktabi I.CH.T.U.

+998932102396 ziyodakenjayeva5@gmail.com

Annotatsiya: Mahsulotning sifati uning raqobatbardoshligi xar doim fanda ilmiy texnik taraqqiyotning, sanoatda esa mexnat intizomi, tashkiliy darajasining umumlashtirilgan ko'rsatkichi bo'lib kelgan.

Kalit so'zlar; Model, sifat, intizom, konstruksiya, talab, ijodiy model, bosh loyihachi, bosh muhandis, badiiy modellash, savdo xodimi.

Annotation: The quality of the product and its competitiveness have always been a generalized indicator of the scientific and technical progress in science, and the discipline and organizational level of the cocktail in industry.

Keywords; Model, Quality, Discipline, Construction, Demand, Creative Model, Chief Designer, Chief Engineer, Artistic Modeling, Sales Officer.

Kiyim insonning ijtimoiy xayotida eng zaruriy extiyoji hisoblanadi. Kiyimni modellashtirish tikuvchilik sanoatining eng muxim va murakkab bosqichidir. Model vazifasi keng ommaning kiyim-kechakka bo'lgan va uning tashqi ko'rinishiga ega bo'lgan extiyojini qondirishdan iboratdir. Modellashtirish keng assortimentda maqsadga muvofiq qulay zamonaviy kiyimlar yaratishni o'z oldiga vazifa qilib qo'yiladi.

Zamonaviy modellarni yaratishdan maqsad - o'z san'ati, qudrati bilan jamiyatni estetik tarbiyalash, madaniyatni yuqori pogonalarga ko'tarishdir. Shuningdek, o'z zamonasining turmush tarzi, fan va texnika yutuqlari, milliy urf-odatlar, iqlimi, sharoitini aks ettirishdir.

Yangi modellarni ijod etish bilan modalar uyi, ishlab chiqarish korxonalari, yakka buyurtma korxonalari va yakka tartibda ishlaydigan rassom modelyerlar, muxandis loyixachilar shug'ullanadilar. Modellashtirish ikki xil yo'nalishda olib boriladi:

1. Ijodiy - istiqbol uchun model
2. Ishlab chiqish korxonalari uchun model

Ijodiy model. Rassom modelyerlar istiqbol uchun bir qancha modellar to'plamini mavsumiy kiyinish o'rniga qarab, eskizlarni tayyorlaydi, bu eskizlar to'plami avval modalar uyi kengashida ko'rib tanlanadi va tasdiqlanadi. Modalar uyi kengashining a'zolari:

- a) modalar uyi bosh muxandisi;
- b) bosh loyixachi muxandisi;
- v) bosh muxandis texnologi;
- g) xom ashyo bilan ta'minlovchi korxona vakili;
- e) savdo xodimlaridan vakil qatnashadi.

Ikki xil yo'nalishda olib boriladigan ishlar 3 xil bosqichda bajariladi:

1. Badiiy modellash
2. Loyixalash bosqichi
3. Texnik modellash.

Modellash - bu turli shakl va bichimdagi kiyim modelining konstruksiyasini ishlab chiqaradigan murakkab ijodiy jarayondir. Turli shakl va bichimdagi modalar konstruksiyasini tuzmoqchi bo'lgan asosiy konstruksiya bazasidan olish mumkin. Bu jarayon amaliy modellash yoki, odatda aytilishiga binoan, texnik modellash deb ataladi.

Texnik modellash konstruksiya asosini yangi model konstruksiyasiga aylantirishdan iborat.

Modelning fasoni modellar jurnalidan olinadi yoki ijrochining rasm chizib ko'rsatgan taklifiga ko'ra tanlanadi.

Mahsulotning sifati uning raqobatbardoshligi xar doim fanda ilmiy texnik taraqqiyotning, sanoatda esa mexnat intizomi, tashkiliy darajasining umumlashtirilgan ko'rsatkichi bo'lib kelgan. Yuqori sifatli mahsulot muammolari nafaqat texnik balki iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy ahamiyatga ega. Mahsulot sifati buyumni loyixalashda hisobga olinadi, ishlab chiqarganda taminlanadi va ekspulatatasiya davrida namoyon bo'ladi. Demak, "sifat"ni murakkab tizim deb baxolash mumkin.

Mahsulot sifatini idora qilish deganda, unga ta'sir etuvchi omillarni tinimsiz nazorat qilib, mahsulotni loyihalash, ishlab chiqarish va iste'mol jarayonlarida yetarlicha sifat darajasini ta'minlab turish tushuniladi. Mahsulotning sifati insonni qadimdan qiziqtirib kelmoqda. Platonning (eramizdan avvalgi 427 – 347 yillar) fikri bo'yicha, buyumning sifati uning mukammallik darajasidir. Aristotelning (eramizdan avvalgi 384 – 322 yillar) aytishicha, sifat – bu predmetni unga o'xshash predmetlardan ajratib turadigan xususiyatlar majmuidir.

Mahsulotning sifati unga oid ko'rsatkichlar majmuida namoyon bo'ladi. Shu bois sifat degani mahsulotning vazifasiga ko'ra insondagi muayyan talablarni qondirishga yaraydigan xususiyatlar majmui tushuniladi. Har qanday buyum xususiyatlarga ega. Sifatni aniqlash - bu mahsulotga xos xususiyatlarni miqdoriy darajasini aniqlash va baxolash demakdir.

Mahsulot sifati unga tasir ko'rsatadigan yetakchi xususiyatlar nomlarini aniqlashda boshlanadi. Sifat ko'rsatkichlar nomlarining ro'yhati mahsulotning vazifasiga bog'liq. Shu bois mahsulot sifatini baxolashdan avval, unga xos inson talablarini qondiradigan xususiyatlarni aniqlash kerak. Ushbu xususiyatlarni shartli ravishda iste'molchi deb nomlash mumkin, chunki qadimgi yunon faylasufi " Inson barcha buyumlarning o'lchamidir " degan so'zlari hozirgacha o'z ma'nosini saqlab, mahsulot sifatini baxolashda asosiy me'zon bo'lib kelmoqda.

Xulosa qilib shuni aytamizki yuqorida qayd etilgan talablar qatoriga ishlab chiqarish talablarini qo'shishni ham unutib bo'lmaydi. Negaki mahsulotni sanoatdan tashqarida, materillar, energiya, inson mexnati va asosiy fondlar xarajatisiz yaratib bo'lmaydi. Shunday qilib sifat mahsulotning murakkab xarakteristikasidir.